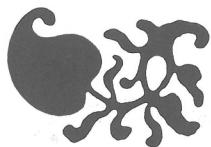

SZERB ANTAL

MAGYAR
IRODALOM
TÖRTÉNET

MAGVETŐ

TARTALOM

Előszó	7
Ajánlás	9
Lectori salutem	11
1. A módszerről	12
2. Az egységes szempont	18
3. Szelekció és felosztás	21

I. EGYHÁZI IRODALOM

A) KÉZIRATOS IRODALOM

1. BEVEZETÉS	27
a) <i>Őskor, ősvallás</i>	27
b) <i>A kereszténység felvétele</i>	29
c) <i>Az antik hagyomány. Magyarság és kereszténység</i>	30
2. SZERZŐK, MEGJELENÉSI FORMA	32
3. LATIN IRODALOM	36
4. MAGYAR NYELVŰ IRODALOM	39
a) <i>Középkor</i>	39
b) <i>Az átmenet kora</i>	42
c) <i>Kódexeink tartalma</i>	43
d) <i>Kódexeink közönsége. A kódexirodalom fellendülésének okai</i> ..	47
5. A HUMANIZMUS	50

B) A KÖNYVNYOMTATÁS KORA

1. A REFORMÁCIÓ	55
a) <i>Elterjedése</i>	55
b) <i>A reformáció tartalma és embertípusa</i>	57
c) <i>A reformáció belső fejlődése</i>	60
2. AZ IRODALOM MINT ESZKÖZ	63
a) <i>A könyvnyomtatás</i>	63
b) <i>Protestáns célú irodalom</i>	67
3. AZ IRODALOM MINT CÉL	71
a) <i>A ponyva születése</i>	71
b) <i>Tinódi Sebestyén</i>	73
c) <i>A históriák tárgya</i>	75
4. A KATOLIKUS RESTAURÁCIÓ	77
a) <i>Habsburgok, főurak és jezsuiták</i>	77
b) <i>Pázmány Péter</i>	79
5. ERDÉLY ÉS A PROTESTANTIZMUS A XVII. SZÁZADBAN ..	83
6. AZ AUTONÓM EMBER	86
a) <i>Nemzeti öntudat</i>	86
b) <i>Írói öntudat</i>	95
c) <i>A Felvilágosodás előfutárjai</i>	99
7. AZ EGYHÁZI KULTÚRA FÉNYKORA ÉS HANYATLÁSA (XVIII. század)	104

II. FŐÚRI IRODALOM

1. BEVEZETÉS	111
a) <i>Udvari kultúra</i>	111
b) <i>A magyar főúri költő</i>	114
2. BALASSA BÁLINT ÉS ISKOLÁJA	116
a) <i>A személyes líra megteremtése</i>	116
b) <i>Az udvari szerelem</i>	120
c) <i>Balassa iskolája</i>	124
3. ZRÍNYI MIKLÓS	128
a) <i>Főúr és költő, misztikus és reálpolitikus</i>	128
b) <i>Zrínyi életcélja</i>	130
c) <i>Sors és szabad akarat</i>	133

d) <i>A Szigeti Veszedelem</i>	136
e) <i>Zrínyi és a korszellem</i>	140
4. GYÖNGYÖSI ISTVÁN	143
5. A NÉPÍVÉ LETT FŐÚRI IRODALOM	148
a) <i>A kéziratos daloskönyvek</i>	148
b) <i>A kuruc költészet</i>	153
c) <i>A népballadák</i>	155
6. ERDÉLYI FŐURAK	157
a) <i>Erdély önmagába tekint</i>	157
b) <i>Mikes Kelemen</i>	163
7. KÉSŐI BAROKK ÉS ROKOKÓ	168
8. A FŐÚRI FELVILÁGOSODÁS	172

III. NEMESI IRODALOM

1. BEVEZETÉS	181
--------------------	-----

A) NEMES ÍRÓK, NEMES OLVASÓK KORA

2. A FELÚJULÁS SZELLEMI OKAI: A FELVILÁGOSODÁS	187
3. A FELÚJULÁS LELKI OKAI: A PREROMANTIKA	193
4. AZ ELSŐ HULLÁM	197
a) <i>Uralkodók, szabadkőművesek, hírlapok</i>	197
b) <i>Bessenyei György és barátai</i>	202
c) <i>A deákos költők</i>	205
d) <i>A hagyományok őrei</i>	208
5. MAGYAR PREROMANTIKA	214
a) <i>Harc a hegemoniáért</i>	214
b) <i>Preromantikus szentimentalizmus</i>	217
6. A MÁSODIK HULLÁM	223
a) <i>I. Ferenc kora</i>	223
b) <i>Írói szervezkedés</i>	226
7. KAZINCZY FERENC	228
a) <i>A diktátor</i>	228
b) <i>Levelek és emlékiratok</i>	231
c) <i>A nyelvújítás</i>	233

8. BERZSENYI DÁNIEL	235
a) <i>Magyar kar mennyköve</i>	235
b) <i>Az ihletett költő</i>	238
9. HAGYOMÁNYOK ÉS NÉPIESSÉG	242
a) <i>Kisfaludy Sándor</i>	242
b) <i>Csokonai Vitéz Mihály</i>	246
10. HARC A MAGYAR SZÍNHÁZÉRT	253
a) <i>Rémdrámák és ősi dicsőség</i>	253
b) <i>A Bánk bán</i>	256
11. KÖLCSEY FERENC	262
a) <i>Romantikus elvagyódás</i>	262
b) <i>Romantikus hazatalálás</i>	264
12. A ROMANTIKUS HULLÁM	267
a) <i>Az új nemzedék megszervezése</i>	267
b) <i>Társadalom és nemzetiség</i>	270
c) <i>Intézmények, orgánusok</i>	272
d) <i>Optimista nemzetfelfogás</i>	274
13. GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN	276
14. VÖRÖSMARTY MIHÁLY	284
a) <i>Alkotó megismerés</i>	284
b) <i>Fiatalság. Az eposzok</i>	287
c) <i>Enyészet</i>	291
d) <i>Menekülés az enyészet elől. Drámák</i>	293
e) <i>A férfimunka</i>	295

B) NEMESI-NÉPI IRODALOM

1. BEVEZETÉS	300
a) <i>A szabadságharc előtt</i>	300
b) <i>Írói csoportok. Megjelenési forma. A közönség</i>	303
c) <i>A szabadságharc után</i>	308
2. ERDÉLY ÉS A TÖRTÉNELMI REGÉNY	311
a) <i>Jósika Miklós</i>	311
b) <i>Báró Kemény Zsigmond: Élet és ábránd</i>	314
c) <i>Determinizmus</i>	317
3. A KORRAJZSZERŰ REGÉNY	319
a) <i>Báró Eötvös József</i>	319
b) <i>Szórakoztató irodalom</i>	325

4. JÓKAI MÓR	328
5. PETŐFI SÁNDOR	333
a) <i>Lírai realizmus</i>	334
b) <i>Biedermeier</i>	339
c) <i>Népiesség</i>	342
d) <i>Világszabadság</i>	345
6. PETŐFI KÖRÜL	350
7. ARANY JÁNOS	355
a) <i>A népi fi</i>	355
b) <i>Históriai realizmus</i>	360
c) <i>Tudatos költő</i>	365
d) <i>Az öreg Arany</i>	369
8. IRODALMI TUDAT	373
9. MADÁCH IMRE	379
a) <i>Az ember tragédiájának szellemtörténeti helye</i>	379
b) <i>Madách világnézete</i>	383

C) A POLGÁROSODÓ NEMESSÉG IRODALMA

1. A KORSZAK NEGATÍV JELLEGE	387
2. A KLASSZICIZÁLÓ ISKOLA	392
a) <i>Epigon líra</i>	392
b) <i>A klasszicizmus a kor ellen fordul</i>	396
c) <i>Klasszicizáló és népies színpad</i>	400
3. MIKSZÁTH KÁLMÁN	401
4. VAJDA JÁNOS	405
5. IRODALOMSZEMLÉLET	409

IV. POLGÁRI IRODALOM

1. BEVEZETÉS	415
2. A NYUGAT ELŐTT	420
a) <i>A polgári irodalom kezdetei</i>	420
b) <i>Konzervatívok</i>	424
c) <i>Impresszionizmus</i>	428
d) <i>A Nyugat</i>	433

3. ADY ENDRE	436
a) <i>Ősök, ifjúkor</i>	437
b) <i>Nagyvárad és Párizs</i>	441
c) <i>Romantikus korszak</i>	442
d) <i>A későbbi Ady</i>	444
e) <i>Ady vitalizmusa</i>	446
f) <i>Ady és a halál</i>	447
g) <i>Ady vallásossága</i>	448
h) <i>Ady és a szerelem</i>	451
i) <i>Pénz és szegénység</i>	453
j) <i>Ady magyarsága</i>	456
4. BABITS MIHÁLY	459
a) <i>A fiatal Babits</i>	459
b) <i>A férfi Babits</i>	462
5. A NYUGAT LÍRIKUSAI	465
6. A NYUGAT PRÓZAÍRÓI	471
a) <i>Móricz Zsigmond</i>	471
b) <i>A többiek</i>	475
7. A KILENC SZÁZTÍZES ÉVEK	477
a) <i>Az export-dráma</i>	478
b) <i>Vallásos irodalom</i>	480
c) <i>Az iskolán kívül</i>	482
d) <i>Irodalomszemlélet</i>	485
8. HÁBORÚ ÉS FORRADALOM	487

A MAI IRODALOM

1. HOSSZMETSZET	492
2. KERESZTMETSZET	499
3. AZ UTÓDÁLLAMOK MAGYAR IRODALMA	502
NÉVMUTATÓ	511

